

Chương trình dự thi Liên hoan Phát thanh Toàn quốc, năm 2024

Chương trình Phát thanh tiếng dân tộc (tiếng Chăm)

Thể loại: Chuyên đề

Thời lượng: 29 phút 45 giây

Nhạc hiệu chương trình

- *Phát thanh viên giới thiệu:*

- **Thanh Hoan đọc:** Thanh Hoan và Vân Thái xin kính chào đồng bào và các bạn đang nghe chương trình Phát thanh tiếng Chăm của Đài Phát thanh – Truyền hình Bình Thuận.

- **Vân Thái đọc:** Chương trình Phát thanh tiếng Chăm hôm nay, mở đầu là phóng sự: **Bình Thuận thực hiện hiệu quả các chương trình mục tiêu quốc gia.**

- **Thanh Hoan đọc: Tiếp theo là bài: Đưa di sản Hoàng tộc Chăm vào phát triển du lịch.**

- **Vân Thái đọc:** Cuối chương trình là tiểu phẩm truyền thanh với tựa đề: **Thoát nghèo nhờ cần câu của Nhà nước cấp.**

Bây giờ, mời bà con và các bạn theo dõi nội dung chương trình.

Bài 1: Bình Thuận thực hiện hiệu quả các chương trình mục tiêu Quốc gia

- **Thanh Hoan giới thiệu:** *Kính thưa đồng bào và các bạn! Để công tác giảm nghèo hiệu quả, đồng thời hạn chế tình trạng tái nghèo, các địa phương ở vùng đồng bào dân tộc thiểu số trong tỉnh Bình Thuận đã tích cực triển khai các giải pháp đẩy nhanh tiến độ thực hiện các dự án, tiểu dự án thuộc Chương trình mục tiêu quốc gia giảm nghèo bền vững giai đoạn 2021-2025.*

- **Vân Thái đọc lời:**

Chúng tôi đến xã vùng cao Phan Dũng, huyện Tuy Phong vào mùa nắng hạn, nhưng cảnh vật nơi đây vẫn mang màu xanh tươi mát của những khu rừng già và cánh đồng lúa tốt tươi, nhờ hệ thống kênh mương trải dài, dẫn nước tưới cho ruộng nương; các vườn bưởi, vườn măng cầu... của bà con đang đơm hoa kết trái. Ngày nay, đồng bào dân tộc Raglai nơi đây không còn đốt rừng làm nương rẫy mà đã an cư lạc nghiệp. Nhiều hộ dân đã thoát nghèo nhờ canh tác lúa mỗi năm 3 vụ, trồng cây ăn trái, chăn nuôi gia súc, gia cầm và nhận giao khoán bảo vệ rừng. Khi đau ốm, bệnh tật, đồng bào cũng không còn mê tín dị đoan, tìm đến bà bóng, thầy

lang như trước mà vào trạm xá, bệnh viện để chữa trị. Đời sống no đủ, người dân cũng quan tâm hơn đến việc học hành của con em, tất cả trẻ em đều được đến trường.

Ông Mang Hạnh, Phó chủ tịch UBND xã Phan Dũng, huyện Tuy Phong, Bình Thuận: *“Trong những năm qua, Đảng, Nhà nước có rất nhiều chủ trương, chính sách dành cho đồng bào dân tộc thiểu số, trong đó có bà con Raglay ở xã vùng cao Phan Dũng. Cụ thể là Chương trình mục tiêu quốc gia giai đoạn 2021-2025, đã tạo điều kiện thuận lợi trong việc phát triển kinh tế gia đình cho bà con ở đây. Ngoài cây lúa, bà con còn chọn nhiều cây ăn trái và vật nuôi khác để tạo thêm thu nhập cho gia đình.”*

Việc đầu tư xây dựng các công trình cơ sở hạ tầng đã làm thay đổi lớn diện mạo của xã vùng cao Phan Dũng. Đến nay, hệ thống đường giao thông nông thôn cơ bản được cứng hóa và bê tông hóa; các công trình thủy lợi đảm bảo lượng nước tưới cho bà con sản xuất; các trường học được đầu tư xây dựng đảm bảo nhu cầu học tập của học sinh vùng đồng bào DTTS. Các công trình nước sinh hoạt tập trung được đầu tư tạo điều kiện cho người dân có nguồn nước sinh hoạt đảm bảo vệ sinh; có sân thể thao và nơi sinh hoạt của bà con trong xã, có điều kiện tiếp cận với tiến bộ khoa học kỹ thuật tiên tiến vào sản xuất nông nghiệp.

Anh Mang Văn Thai, xã Phan Dũng, huyện Tuy Phong, Bình Thuận nói: *“Nhờ sự quan tâm của Trung ương, tỉnh Bình Thuận nên nhìn chung đời sống bà con thay đổi rất nhiều. Cụ thể là việc xây dựng công trình thủy lợi hồ chứa nước Phan Dũng, việc này đã giúp bà con có nước ổn định để chủ động trồng các loại cây khác như: mít, dứa, xoài để tạo thêm thu nhập cho gia đình. Nhiều diện tích đất ruộng, rẫy của bà con đã có hệ thống kênh mương dẫn nước đi qua, nên bà con rất yên tâm trong việc làm nông nghiệp, bà con Raglay bây giờ áp dụng các mô hình làm ăn mới ở các địa phương khác rất nhiều”.*

Với những gì đã làm được trong những năm qua, bà con Raglay ở đây đã khẳng định được sự phát triển không ngừng của một xã trước kia vốn nghèo nàn, lạc hậu, chậm phát triển, bây giờ đã khởi sắc trông thấy. Bà con ở đây đã thật sự yên tâm, càng tin tưởng hơn vào Đảng, Nhà nước và đó là nền tảng vững chắc để bà con Raglay ở xã vùng cao Phan Dũng tiếp tục phát triển sản xuất, từng bước nâng cao đời sống, cùng nhau xây dựng địa phương ngày một đi lên.

Thực hiện các nghị quyết của Quốc hội và quyết định của Thủ tướng Chính phủ về phê duyệt chủ trương đầu tư và phê duyệt các chương trình mục tiêu quốc gia: Xây dựng nông thôn mới, phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi, xóa đói giảm nghèo bền vững. Theo đó, UBND tỉnh Bình Thuận đã khẩn trương thành lập Ban chỉ đạo các chương trình mục tiêu quốc gia,

ban hành quy chế hoạt động của Ban chỉ đạo và chỉ đạo các địa phương thành lập Ban chỉ đạo các chương trình mục tiêu quốc gia cấp huyện, ban quản lý các chương trình mục tiêu quốc gia cấp xã để triển khai thực hiện chương trình này sao cho hiệu quả.

Theo đánh giá của UBND tỉnh Bình Thuận, tình hình thực hiện các chương trình mục tiêu quốc gia trong thời gian qua, khá toàn diện trên các nội dung, mức sống của người dân được cải thiện, bộ mặt nông thôn có nhiều chuyển biến tích cực, người dân đồng tình ủng hộ ngày càng sâu rộng. Nguồn vốn ngân sách tỉnh thực hiện đầu tư cho các xã vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi để hoàn thành các mục tiêu xây dựng nông thôn mới thông qua việc đầu tư các trường học, trạm y tế, nhà văn hóa, đường giao thông nông thôn, công trình thủy lợi, cấp nước sạch nông thôn nên một số tiêu chí thực hiện chương trình mục tiêu quốc gia năm 2023 đạt được cao như: việc giảm tỷ lệ hộ nghèo ở vùng đồng bào dân tộc thiểu số trong toàn tỉnh là 3,05%, tương đương với 764 hộ.

Ông Lương Công Thành, xã La Ngâu, huyện Tánh Linh, Bình Thuận nói: *Xã vùng cao La Ngâu, trong những năm qua được Đảng, Nhà nước quan tâm dành rất nhiều chính sách ưu tiên để tạo điều kiện thuận lợi cho bà con phát triển kinh tế gia đình ổn định cuộc sống. Cụ thể là việc hộ nghèo, cận nghèo được vay vốn để làm ăn, hiện nay nhiều hộ đã vươn lên thoát nghèo, ổn định cuộc sống.*

Ông Mang Beo, Chủ tịch UBND xã Phan Điền, huyện Bắc Bình, Bình Thuận cho biết: *“Triển khai thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia giai đoạn 2021-2025 ở tại địa phương, phải nói là bà con rất đồng tình hưởng ứng vì cơ sở hạ tầng được đầu tư xây dựng khang trang, bà con được hỗ trợ đào tạo nghề để tạo thêm thu nhập, giảm nghèo bền vững. Hiện nay, bà con ở đây hết sức phấn khởi vì diện mạo của địa phương đang thay đổi từng ngày”.*

Năm 2023, Bình Thuận được giao vốn 365,6 tỷ đồng; trong đó Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới trên 168,6 tỷ đồng; Chương trình mục tiêu quốc gia giảm nghèo bền vững là trên 53,7 tỷ đồng và Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào DTTS và miền núi trên 143,2 tỷ đồng.

Ông Nguyễn Minh Tân, Trưởng Ban Dân tộc tỉnh Bình Thuận cho biết: *Việc triển khai thực hiện chương trình mục tiêu quốc gia thời gian qua ở tỉnh Bình Thuận phải nói là rất thuận lợi. Bởi vì từ tỉnh đến cơ sở và cả người dân đều phải chủ động vào cuộc, nên những khó khăn vướng mắc đều được các cấp, các ngành kịp thời tháo gỡ để chương trình này được*

triển khai sao cho hiệu quả. Ngoài ra, Ban dân tộc tỉnh còn chỉ đạo các địa phương tích cực tuyên truyền các nội dung chương trình cho bà con dân tộc thiểu số nắm bắt để thực hiện tốt.

Đề triển khai và thực hiện tốt chương trình mục tiêu quốc gia giai đoạn 2021-2025, trước hết là nhờ quan tâm của các cấp ủy Đảng, chính quyền các địa phương trong tỉnh Bình Thuận đã làm tốt công tác dân tộc, triển khai thực hiện kịp thời, hiệu quả chính sách dân tộc. Đặc biệt, các cấp lãnh đạo rất chú trọng lắng nghe và giải quyết những vướng mắc, khó khăn trong đời sống của đồng bào. Qua đó, đồng bào các dân tộc thiểu số luôn tin tưởng và thực hiện tốt đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, tích cực tham gia các phong trào thi đua do địa phương phát động.

Bài 2: Đưa di sản Hoàng tộc Chăm vào phát triển du lịch

Thanh Hoan giới thiệu: *Kính thưa đồng bào và các bạn! Thực hiện Dự án “Bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch” thuộc Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi năm 2023 trên địa bàn tỉnh Bình Thuận. Bảo tàng tỉnh Bình Thuận đã triển khai thực hiện xây dựng mô hình kho mở Bộ sưu tập di sản Hoàng tộc Chăm, huyện Bắc Bình kết nối gắn với các hành trình du lịch di sản văn hóa Chăm tại địa phương nhằm khôi phục, bảo tồn và phát huy các giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của đồng bào dân tộc Chăm tránh nguy cơ bị mai một, phục vụ đời sống sinh hoạt của cộng đồng và góp phần phát triển du lịch.*

Vân Thái đọc lời:

Cộng đồng người Chăm ở huyện Bắc Bình, trong lịch sử phát triển của vương quốc Chăm-pa trước đây và cả thời gian sau này, qua các thời kỳ đều để lại những dấu ấn đặc sắc về văn hóa gắn với lễ hội, tôn giáo, tín ngưỡng. So với người Chăm nơi khác, từ lâu cộng đồng Chăm nơi đây đã kế thừa và sản sinh ra hệ thống di sản văn hóa đồ sộ biểu hiện trên nhiều lĩnh vực thuộc đời sống văn hóa xã hội, tôn giáo tín ngưỡng. Trong số đó phải kể đến nhiều vương triều Chăm-pa đã để lại những công trình kiến trúc với những giá trị về lịch sử, nghệ thuật tượng thờ bên trong cùng hệ thống lễ nghi tôn giáo đặc sắc. Tiêu biểu các đền thờ: Pô Patao At, Pô Bal Mâu, Pô Klaong Mohnai và đặc biệt là Bộ sưu tập di sản hoàng tộc Chăm.

Đây là Bộ sưu tập duy nhất còn lại khá đầy đủ của một vương quốc Chăm đã được lưu giữ hơn 400 năm qua bởi gia tộc hậu duệ vua Pô Klong Mohnai.

Các nhà nghiên cứu khẳng định di sản văn hóa Chăm do triều vua Pô Klaong Mohnai để lại rất đồ sộ, vừa phong phú về loại hình, vừa chứa đựng nhiều giá trị quý báu về lịch sử, văn hóa, cảnh quan, nghệ thuật, mỹ thuật. Biểu hiện khá đầy đủ trong Bộ sưu tập di sản văn hóa hoàng tộc Chăm hiện đang lưu giữ tại gia tộc hậu duệ đời vua Chăm Pô Klaong Mohnai tại thôn Tịnh Mỹ, xã Phan Thanh, huyện Bắc Bình.

Ông NGUYỄN XUÂN LÝ, Nguyên Giám đốc Bảo tàng tỉnh Bình Thuận cho biết: *Đây là Bộ sưu tập di sản văn hóa hoàng tộc Chăm với những sưu tập hiện vật gốc, độc bản gắn với triều vua Pô Klong Mohnai của vương quốc Chămpa nửa đầu thế kỷ XVII. Bộ sưu tập mang những giá trị về lịch sử, văn hóa nghệ thuật đặc sắc tiêu biểu của một vương triều.*

Trên thực tế nhiều năm qua việc nghiên cứu về di sản văn hóa Chăm nói chung và Bộ sưu tập di sản văn hóa hoàng tộc Chăm nói riêng đã được các cấp chính quyền địa phương và ngành chức năng thực hiện nhiều việc cấp bách nhằm bảo tồn và phát huy các giá trị phục vụ du lịch, nhưng ở góc độ khiêm tốn cả về đầu tư lẫn phát huy, kết nối nên hiệu quả không cao. Vì vậy, cần có hướng tiếp cận mới để những di sản ấy thực sự phát huy giá trị trong đời sống xã hội phát triển hiện nay và sự bùng phát du lịch.

Ông NGUYỄN XUÂN LÝ, Nguyên Giám đốc Bảo tàng tỉnh Bình Thuận cho biết: *Hiện nay, trước yêu cầu đổi mới về phát triển du lịch, nhất là nơi có nguồn tài nguyên du lịch tâm linh, khám phá về lịch sử hệ thống di sản kiến trúc, nghệ thuật, làng nghề, lễ hội, ... Đặc biệt là được tham quan, khám phá về Bộ sưu tập di sản văn hóa hoàng tộc Chăm. Đây là một trong những địa điểm quan trọng để phát triển và mở rộng liên kết với hệ thống di sản văn hóa vật thể và văn hóa phi vật thể sẵn có tại địa phương, mà Bộ sưu tập di sản văn hóa hoàng tộc Chăm là công cụ hỗ trợ tích cực trong việc định vị hình ảnh, xây dựng thương hiệu sẽ làm tiền đề cho việc nghiên cứu để phát triển du lịch trong thời gian tới ở huyện Bắc Bình.*

Đã nhiều lần được nghe về Bộ sưu tập di sản Hoàng tộc Chăm ở nhà của bà Nguyễn Thị Thềm, nhưng đây là lần đầu tiên chị Nguyễn Thị Thảo ở thị trấn Chợ

Lầu, huyện Bắc Bình và một số du khách khác đến tham quan và tận mắt được xem các hiện vật gốc trong Bộ sưu tập di sản tại nhà Hoàng tộc Chăm nhân dịp gia đình tổ chức lễ hội Ka tê, điều này đã làm chị Thảo có thêm nhiều hiểu biết hơn về giá trị văn hóa của cộng đồng người Chăm ở đây.

Chị Nguyễn Thị Thảo, thị trấn Chợ Lầu, huyện Bắc Bình, tỉnh Bình Thuận nói: *Trước đây em cũng đã từng xem các hiện vật trong bộ sưu tập này ở Trung tâm trưng bày văn hóa Chăm Bình Thuận, nhưng nó chỉ ở dạng hiện vật phục chế lại thôi. Hôm nay, được tận mắt xem các hiện vật gốc như thế này tại ngay nhà hoàng tộc thì bản thân em rất vui mừng vì mình biết thêm những giá trị văn hóa đặc trưng của cộng đồng người Chăm qua các thời kỳ lịch sử, để giới thiệu với bạn bè, đồng nghiệp của mình.*

Thông qua các hiện vật trong bộ sưu tập của Hoàng tộc Chăm nguyên gốc được trưng bày tại đây, đã tạo dựng nên một bức tranh văn hóa Chăm đa sắc màu, góp phần làm phong phú nền văn hóa Việt Nam. Mục đích là để giới thiệu cho công chúng và du khách cùng các nhà nghiên cứu khoa học hiểu biết thêm về lịch sử, văn hóa nghệ thuật đặc trưng và bản sắc văn hóa Chăm ở Bình Thuận.

Bắc Bình là địa phương sở hữu nhiều di tích lịch sử văn hóa của dân tộc Chăm và được xác định trong tương lai rất có tiềm năng để khai thác các loại hình du lịch này. Khi xác định Kho mở trưng bày di sản văn hóa Hoàng tộc Chăm là điểm nhấn, là trung tâm du lịch của huyện Bắc Bình, cùng với việc bảo tồn phát huy giá trị các sưu tập và nội dung trưng bày hiện có.

Anh Lư Quốc Thiện, con cháu của gia đình Hoàng tộc Chăm: *Bản thân tôi là thành viên con cháu trong tộc họ này, lớn lên thì được thừa hưởng các giá trị văn hóa mà thế hệ trước để lại cho gia đình, nên sau khi nghe Đảng, Nhà nước có dự án bảo tồn và phát huy di sản của Hoàng tộc, nằm trong chương trình mục tiêu quốc gia để trở thành điểm tham quan du lịch trong thời gian sắp tới, bản thân tôi rất phấn khởi và tự hào cho gia tộc của mình.*

Việc khai thác di sản văn hóa để phát triển du lịch cộng đồng tại gia đình Hoàng tộc Chăm ở thôn Tịnh Mỹ, xã Phan Thanh có thể tạo ra công ăn việc làm và thu nhập cho gia đình Hoàng tộc. Bên cạnh đó, việc phát triển du lịch dựa vào di sản như thế này còn giúp gìn giữ và phát huy các giá trị văn hoá truyền thống của gia đình Hoàng tộc Chăm nói riêng và đồng bào Chăm Bình Thuận nói chung.

Những nỗ lực của các cấp, các ngành trong thời gian qua về bảo tồn phát huy di sản văn hóa vật thể và phi vật thể trên địa bàn tỉnh Bình Thuận nói chung và huyện Bắc Bình nói riêng, đã góp phần quan trọng trong công tác “phát huy truyền thống và ý thức trách nhiệm của những người làm công tác bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa Việt Nam, động viên các tầng lớp xã hội tham gia tích cực vào sự nghiệp bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa dân tộc” ; góp phần giáo dục truyền thống yêu nước, lòng tự hào dân tộc, ý thức trách nhiệm bảo vệ di sản văn hóa trong toàn dân; tăng cường ý thức trách nhiệm, niềm tự hào của những người làm công tác bảo vệ, giữ gìn và phát huy giá trị di sản văn hóa dân tộc trong sự nghiệp xây dựng và phát triển nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc.

Bài 3: Tiểu phẩm truyền thanh

Thoát nghèo nhờ cần câu của Nhà nước cấp

Kịch bản: **Long Thiệu**

Diễn vai:

- Long Thiệu - K' Brij
- Vân Thái - Mơ Hơm
- Thông Lý – Ya Ka
- Na Uy - Mang Patâu (Trưởng thôn)
- Tuyết Sương - Đọc lời dẫn

Tuyết Sương đọc lời dẫn: Chương trình mục tiêu quốc gia về phát triển vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi, giai đoạn 1 (2021 – 2025) được tỉnh Bình Thuận tập trung triển khai trong 3 năm qua. Từ các nội dung của chương trình đã và đang góp phần đáng kể cho đồng bào vùng cao, miền núi, vùng đồng bào dân tộc thiểu số, nhất là những hộ nghèo, hộ cận nghèo. Những gia đình trực tiếp thụ hưởng chính sách hỗ trợ đã có nhiều nỗ lực vươn lên thoát nghèo, tạo việc làm và nguồn thu nhập ổn định cho gia đình. Nhiều gia đình đã chịu khó làm ăn và chủ động xin thoát nghèo, tuy nhiên vẫn còn một vài gia đình còn trông chờ, ỉ lại, dựa vào các chính sách ưu tiên Nhà nước mà không chịu khó làm ăn.

Buổi sáng sớm tại nhà vợ chồng anh Ka Brij và chị Mơ Hơm

(nhạc cất)

Chị Mơ Hơm: Ông ơi, bùng dùm tui xoong nước lèo

Anh K' Brij: Ủ, chờ tui một chút

Chị Mơ Hơm: Nhanh đi mấy đứa học sinh đang chờ

Anh K' Brij: Tui bung ra liền, ... nước sôi, nước sôi đây

Chị Mơ Hơm: Đó, buôn bán phải nhanh chân, lẹ tay như vậy mới được, chậm chạp quá không chừng khách bỏ đi hết bây giờ, học sinh chuẩn bị vào lớp rồi.

Anh K' Brij: Làm gì cũng phải từ từ chứ bà, nước đang sôi mà vội quá không hay.

Chị Mơ Hơm: Biết rồi, nói vậy cho ông nhanh nhanh thôi, vội lại cũng phải tranh thủ bán cho mấy đứa học sinh để cho tui nó ăn để mà còn vào học nữa.

Anh K' Brij: Ngày nào cũng đông đúc như thế là tốt bà ha.

Chị Mơ Hơm: Ủ thì cũng phải tạo nguồn thu nhập chứ, chớ xếp vào hộ nghèo hoài người ta cũng chê cười mình.

Anh K' Brij: Mà sao hồi đó giờ mình không mở bán sớm ta

Chị Mơ Hơm: Sớm gì, nghèo xơ xác, ông không thấy hả, sáng dậy không có gì ăn, mùa mưa còn có công chuyện làm, mùa khô có ai đâu mà thuê,... tiền bạc đâu mà nghĩ tới chuyện mở quán ăn, cũng may nhờ Nhà nước cứu giúp.

Anh K' Brij: Đó đó, tui cũng định nói với bà chuyện này.

Chị Mơ Hơm: Chuyện gì nữa đây

Anh K' Brij: Lát dọn dẹp xong đã, vợ chồng mình bàn nhau chuyện này.

Chị Mơ Hơm: Nghèo rồi, có chuyện gì đâu mà nói, thôi khách đông, chờ bán xong đã, muốn nói gì thì nói.

Anh K' Brij: Ủ, dọn dẹp xong đã

(nhạc cắt)

Tuyết Swag đọc lời dẫn: 8h sáng, nồi bánh canh cũng đã hết, hai vợ chồng anh Brij, chị Hơm cùng nhau dọn dẹp bàn ghế, làm vệ sinh khu vực bán...

Chị Mơ Hơm: Xong hết rồi đó, ông muốn bàn chuyện gì, nói nghe coi.

Anh K' Brij: Chắc gia đình mình đi đăng ký thoát nghèo nha bà.

Chị Mơ Hơm: Ủa, ủa, ủa ... hôm nay ông ăn trúng cái thứ gì mà nói vậy, có bị bệnh gì không.

Anh K' Brij: Bệnh gì bà, tui nói nghiêm túc đó, bữa đi ra quán K' Prú ngồi, nghe mấy tui nó nói đến hộ nghèo, rồi nói hộ nghèo sướng, không chịu làm ăn, cứ chờ Nhà nước cứu trợ này nọ, tui thấy xấu hổ quá bà.

Chị Mơ Hơm: xấu hổ gì, có đi ăn cắp, ăn trộm nhà ai đâu mà ông xấu hổ, mà họ có nhắc đến tên ông không.

Anh K' Brij: Không nhắc, họ nói chung chung thôi, nhưng mà gia đình mình cũng thuộc diện đó nên mình thấy khó chịu.

Chị Mơ Hơm: Ui, ba cái chuyện thường ngày đó mà, họ thích thì họ nói thôi, miễn sao đừng nhắc tới tên mình là được, ông để tâm làm gì.

Anh K' Brij: Bà thì lúc nào cũng vậy, giờ quán mình bán khá khá rồi thì mình cũng phải thoát nghèo thôi, chứ để mang danh hộ nghèo hoài, ra đường người ta cũng xem thường mình.

Chị Mơ Hơm: Thoát thì cũng phải thoát thôi, nhưng cũng phải từ từ, mới buôn bán được có xiu lời mà đòi thoát nghèo rồi.

Anh K' Brij: Trước sau gì cũng phải thoát thôi, mình tự nguyện đi đăng ký thoát nghèo mới hay, người ta mới coi trọng.

Chị Mơ Hơm: Hay ho gì, tui nói rồi mà, khi nào thôn, xã kêu thoát mình mới thoát, ai bắt mình tự nguyện đâu.

Anh K' Brij: Còn phải vậy nữa hả, sao mình không tự giác thoát nghèo đi

Chị Mơ Hơm: Anh biết hộ nghèo được lợi thế như thế nào không mà đòi thoát.... rồi con cái đi học hành nữa, thoát nghèo rồi thì phải nộp học phí cho nó, rồi bệnh hoạn nữa mình phải mua bảo hiểm hằng năm..... Đó ông thấy chưa, như vậy còn không chịu sướng mà cứ đòi chịu khổ.

Anh K' Brij: Tui mệt cho bà rồi đó, lúc nào cũng đòi hỏi, nhìn lên thì thấy vậy, bà thử nhìn xuống coi, còn nhiều hộ khó khăn hơn mình rất nhiều, để cho Nhà nước lo cho họ nữa chứ.

Chị Mơ Hơm: Anh khỏi lo đi, cuối năm anh không ra, ở thôn, ở xã người ta cũng đuổi ra thôi.

Anh K' Brij: Còn chờ đuổi nữa, mình tự nguyện ra mới hay chứ. À còn chuyện này nữa: hôm qua, Jà Ka con mình, nó nói, nhà mình năm ngoái được xã xét nhận hỗ trợ chuyển đổi nghề, nên khả năng là bắt buộc phải thoát nghèo.

Chị Mơ Hơm: Ủa rồi sáng nay nó đi đâu sớm đi.

Anh K' Brij: Con nó thấy bà khó quá, có chuyện gì nó có dám nói bà đâu, thứ gì cũng la con.

Chị Mơ Hơm: La đúng mà, ăn cứ đi chơi

Anh K' Brij: Chơi đâu, con nói sáng nay có đoàn thiện nguyện nào về hoạt động trên xã nên nó đi sớm rồi.

Chị Hơm: Đoàn thiện nguyện gì, có tặng quà không, sao gia đình mình không thấy giấy mời

Anh K' Brij: Bà này nữa, nhà mình có nguồn thu nhập rồi, nhường cho gia đình khác nữa chứ.

Chị Mơ Hơm: Ủa mình chưa thoát nghèo mà.

Anh K' Brij: Cái bà này, lại nữa, xiu là đòi quà ... Nhà nước đã hỗ trợ mình để thoát nghèo, mà mình không chịu thoát.

Chị Mơ Hơm: Anh thấy không, người ta có đất đai làm ăn, rồi nhận số tiền hỗ trợ thì người ta thoát nghèo là đúng rồi, còn mình có đất đâu.

Anh K' Brij: Thì giờ cũng nhờ Nhà nước hỗ trợ tiền chuyển đổi nghề từ Chương trình mục tiêu quốc gia, mình mở quán ăn sáng. Bà con tin tưởng, giờ có thương hiệu rồi, bà con cứ thế ăn thôi.

Chị Mơ Hơm: Thì đúng rồi, nói chung mình cũng mang ơn Nhà nước, rồi chính quyền thôn xã, xét hỗ trợ tiền, nhưng tui nói với ông là để cuối năm Nhà nước cho thoát nghèo thôi.

Anh K' Brij: Tui nghĩ tự nguyện thoát nghèo cũng là cách mà thu hút bà con đến ăn đó... Bà tính xem, mỗi ngày gia đình mình sau khi trừ chi phí cũng còn được ba, bốn trăm ngàn, mỗi tháng cũng hơn chục triệu rồi, so với hộ khó khăn thì là lớn rồi.

Chị Mơ Hơm: Bao nhiêu đó nhằm nhò gì, đủ công, rồi chi phí hàng ngày, thấy đâu cũng vào đó. Ông thấy có dư không.

Anh K' Brij: Sao không, ngoài việc ăn uống hàng ngày, mình cũng mua được con bò đó.... Tui cũng tính kỹ rồi, nhà mình ở gần trường, có tiền mình mở thêm tạp hóa bán cho tụi nhỏ.

Chị Mơ Hơm: Cũng biết tính quá ha, tiền đâu.

Anh K' Brij: Thì cũng phải cố gắng chứ. Cách đây 1 tháng, thôn mời họp, mấy anh ở xã khen gia đình mình sử dụng nguồn vốn hỗ trợ đúng mục đích, có nguồn thu nhập ổn định. Nói là vợ chồng chịu khó làm ăn.

Chị Mơ Hơm: Thăng Ya Ka nó đi đâu về kìa.

Ya Ka: Ủa, ba mẹ nói chuyện gì mà sao con nghiêm trọng vậy?

Chị Mơ Hơm: Tự nhiên khi không ông ba mày đòi đi lên thôn xin thoát nghèo.

Ya Ka: Con thấy ba suy nghĩ như vậy là đúng đó, gia đình mình được xét nhận hỗ trợ tiền chuyển đổi nghề rồi, con thấy thu nhập ổn định rồi, mình nên đăng ký thoát nghèo theo đúng chủ trương Nhà nước.

Chị Mơ Hơm: Cha con nhà này như nhau.

Ya Ka: Mẹ biết không, đi hoạt động đoàn trên thôn, trên xã, mình mang danh hộ nghèo cũng cảm thấy mặc cảm với mấy bạn.

Chị Mơ Hơm: Mẹ thấy bình thường, chỉ có ăn trộm, ăn cướp mới xấu hổ, mặc cảm thôi.

Ya Ka: Sao không hả mẹ, trước đây con không tham gia đoàn nên con không biết, giờ tham gia mới thấy, họ nhìn vào nhà mình, họ không nghĩ là mình nghèo đâu, họ nghĩ mình dựa vào đó rồi ỉ lại trông chờ Nhà nước, không chịu thoát nghèo đó.

Chị Mơ Hơm: Mẹ thấy người ta chưa nói mà 2 cha con nói trước thôi.

Anh K' Brij: Bà thấy chưa, con nó nói như vậy rồi mà còn không chịu, ... thôi mình chủ động xin thoát nghèo, làm như vậy sẽ là tấm gương thoát nghèo.

Chị Mơ Hơm: Suy nghĩ vậy đúng không đó.

Anh K' Brij: Bà nghĩ coi... hồi trước, vợ chồng mình toàn đi làm thuê, mà có ổn định đâu, có lúc cả tháng không có việc làm. Giờ được Nhà nước hỗ trợ như vậy cũng thấy mừng cho gia đình mình.

Chị Mơ Hơm: Thì mừng chứ sao không, cả xã này có gần chục hộ được nhận hỗ trợ thôi.

Anh K' Brij: Như vậy mình mới đăng ký thoát nghèo, bộ em không thấy trên đài phát thanh người ta hay nói hả.

Chị Mơ Hơm: Hôm nay tự nhiên thấy ông triết lý quá, không biết ở đâu ra, đài nói gì, anh nói nghe coi.

Anh K' Brij: Thì đại khái là Nhà nước chỉ cho mình cái cần câu, để mình tự đi bắt cá, chứ Nhà nước không cho cá. Giờ nghiệm lại anh thấy đúng, nhờ Nhà nước hỗ trợ mình mới mở quán bán đồ ăn sáng, rồi mình mua được bò.

Chị Mơ Hơm: Thì cũng nhờ vợ chồng mình cố gắng làm ăn nên mới được chứ.

Anh K' Brij: Thì đó, vậy nên mình mới mang ơn, nhờ cái cần câu của Nhà nước cho mình. Thôi thế này ... giờ còn sớm, để tui chạy lên thôn để hỏi thủ tục xin thoát nghèo cái đã, trước giờ mang danh hộ nghèo ra đường người ta xem thường mình quá.

Chị Mơ Hơm: Hai cha con ông này, xin thoát khỏi hộ nghèo mà mừng như trúng số vậy. Hồi đó giờ tui chưa bao giờ thấy ông hơn hờ vậy luôn đó.

Nhạc cất

Tuyết Sương đọc lời dẫn: 5 giờ 30 chiều, trên hệ thống loa truyền thanh của thôn thông tin.

Trưởng thôn: Alo, alo: Tôi, Mang Patâu – Trưởng thôn Ka Lúc, xin thông báo đến bà con trong thôn được biết là sáng hôm nay gia đình anh K' Brij và chị Mơ Hơm đã chủ động lên Ban điều hành thôn xin đăng ký thoát khỏi hộ nghèo, đây là sự nỗ lực rất lớn của gia đình, trong thời gian qua. Từ nguồn vốn hỗ trợ chuyển đổi nghề của Chương trình mục tiêu quốc gia, gia đình ông Brij đã sử dụng đúng mục đích tạo nguồn thu nhập ổn định. Việc tự nguyện thoát nghèo của gia đình anh Brij và chị Hơm là một tấm gương tiêu biểu, biết phát huy cái cần câu mà Nhà nước đã cho. Ban điều hành thôn 4, xin thông tin đến bà con trong thôn được rõ về tấm gương vượt khó thoát nghèo ... alô alô.

-Hết-